

LLEGIR LA PARAULA DE DÉU

El cristians fonamenten la nostra fe en la Paraula de Déu tal com ens ha arribat a través de la Bíblia. Aquesta revelació de Déu als humans és una paraula viva. Amb això volem dir que no és només una veu dita i interpretada d'una vegada per sempre, fossilitzada, sinó que continua parlant a cada cristià personalment. Per això cal sovintejar-ne la lectura i meditar-la.

Criteris per comprendre la Bíblia

Tanmateix saber exactament què ha dit o què ens diu Déu a través de la Bíblia no és sempre fàcil. Per entendre-la adequadament cal conèixer quan va ser transmesa i escrita, les circumstàncies històriques que la varen propiciar, la seva finalitat concreta i els seus destinataris. No costa gens avui sentir-se atret pel Déu tendre que perdona o que estima tothom i a tots els pobles. Hi ha textos bíblics, però, que poden sorprendre la sensibilitat actual per la seva violència, per la imatge sorprenent d'un Déu irat que ordena l'aniquilació dels enemics, pels càstigs que infringeix al seu poble sense distingir bons i dolents o grans i petits. Per entendre el significat profund d'aquests textos, que mai es poden agafar al peu de la lletra, cal saber que era mentalitat comuna dels pobles antics, i per tant també d'Israel, atribuir tot els esdeveniments, fossin o no cruels, a la voluntat de Déu.

L'Antic Testament

La Bíblia està formada per diversos llibres de gèneres diferents (crònica, poesia, codis jurídics, narracions...) redactats en èpoques distintes. Els escrits abans de Jesús reben el nom d'Antic Testament. Alguns dels llibres de l'Antic Testament recullen tradicions verbals anteriors al moment en què van ser escrits. D'altres es van anar reescrivint amb el pas del temps. Cal distingir, doncs, en cada cas, el contingut del seu missatge.

Així, alguns llibres bíblics (Èxode, Josuè, Jutges, Cròniques...) sota forma de discurs històric ens procuren un sentit col·lectiu de fons. Sovint no entenen la història com avui, contrastant fons i establint fets reals. Els importava molt més el missatge de fons que no pas els fets històrics en si mateixos.

Entre els llibres que no són històrics cal distingir les formes de pregària poètiques adreçades directament a Déu, com els salms, les denúncies sobre la injustícia dels profetes, la reflexió sobre el sentit de la vida (Eclesiastès), sobre el problema del mal (Job) o sobre la pròpia experiència vivencial del redactor (Ester, Daniel, etc.).

En conjunt l'Antic Testament ens narra la història d'Israel des del seu nomadisme inicial passant per l'ocupació sedentària de la Terra promesa fins gairebé l'ocupació romana poc abans del naixement de Jesús. Al llarg d'aquesta història i de les seves vicissituds el poble d'Israel va anar adquirint progressivament consciència de Déu i va anar polint la seva sensibilitat religiosa.

L'Antic Testament ens parla de llocs, institucions i personatges que van ser molt importants en la vida del poble jueu. Hi destaquem **el temple**, lloc de la presència de Déu, on hi havia l'arca de l'Aliança i la vara de Moisès; **el sacerdoti**, encarregat del culte, de gran relleu social ja que Israel era un poble teocràtic (la sobirania i les lleis venien de Déu i no pas de la voluntat dels homes); **els reis**, responsables de la unificació del territori i de les tribus, i finalment els **profetes**, homes carismàtics que reconduïen Israel vers l'autèntica fe, en moments d'idolatria o davant de fets de dificultat política, social o religiosa.

La norma de conducta d'Israel era la **lleï**, aquella que en el Sinaí havia ratificat el poble conclouent una aliança amb Jahvè. El compliment de la lleï era la suprema norma ètica; la que coneixem bàsicament com els deu manaments.

Israel va caure repetidament en la infidelitat. Es va fiar més de si mateix que de Jahvè. Els reis van abusar del seu poder, no van fer cas de la paraula dels profetes. Tanmateix el poble, malgrat les infidelitats dels seus dirigents, va créixer en l'esperança que, tard o d'hora, havia d'arribar-ne un que havia de ser l'autèntic

Sacerdot, el Rei que, com a bon pastor, governés amb justícia i el Profeta definitiu de la història. Aquest havia de ser a la vegada el Sacerdot, el Profeta i el Rei per excel·lència: el **Messies**.

El Nou Testament, plenitud de l'Antic

Els darrers 27 llibres de la Bíblia es refereixen a la bona notícia de Jesús de Natzaret i a un conjunt de cartes i escrits posteriors, l'últim dels quals és l'Apocalipsi.

Els cristians professem que en Jesús s'arriba a la plenitud de la manifestació de Déu. Jesús és aquell que va ser anunciat pels profetes i que va ser esperat pel poble d'Israel. El seu missatge el trobem principalment en els evangelis, que són els llibres centrals de tota la Bíblia. Jesús és la PARAULA viva, present entre els homes, la PARAULA DE DÉU FETA UN DE NOSALTRES. St. Joan diu: “*el qui era la Paraula es va fer home i plantà la seva tenda entre nosaltres*”.

Els evangelis ens presenten qui és aquest Jesús que neix a Betlem i mor en la creu. Però la fe no és en un Jesús mort, sinó Viu. La gran novetat, l'especificitat dels evangelis es troba en el testimoniatge dels apòstols segons el qual aquell que va morir a la creu, viu. No sabem com, però viu per sempre entre nosaltres. Es va mostrar present enmig d'ells per la força del seu Esperit Sant, i és present també entre nosaltres, presència que ens condueix vers la fe en Jesús, Fill de Déu, el Déu amb nosaltres.

Sant Pau, a partir de la seva experiència, de la trobada amb Jesús en el camí vers Damasc, elabora la gran reflexió sobre Jesús. La seva mort i resurrecció, la seva donació fins a la mort en creu constitueix la seva ofrena en favor de tots els humans. En l'entrega de Jesús en favor de tots els humans, la humanitat ha estat salvada del pecat, del mal i de la mort. Per això estem cridats a participar del qui és la VIDA per sempre.

Com llegir i escoltar avui la paraula de Déu

Els cristians podem escoltar i participar del que diu la Bíblia en una doble taula. La primera és la de la Paraula, a l'entorn de la qual ens reunim els diumenges per escoltar-la. La segona és la de l'eucaristia, on es significa i realitza la nostra plena comunió amb Ell.

Però encara que la Bíblia es dirigeix a tot el poble i té, per tant, una dimensió comunitària, també ha de ser escoltada personalment en la intimitat. Cal crear espais en la pròpia vida per obrir les seves pàgines i escoltar què ens diu interiorment. La Bíblia és el primer dels nostres llibres d'espiritualitat i, dissortadament, no sempre els cristians ho tenim en compte en la nostra vida diària. Déu parla, té la darrera Paraula, no pas la penúltima en la nostra vida. No es pot conèixer Jesús i el seu missatge sense “conèixer” què ens diuen els evangelis i la resta de la Bíblia.

Un dels llocs privilegiats per llegir i escoltar la Paraula de Déu és en el si de la família. En aquest sentit cal recordar que el darrer Sínode sobre la Paraula ens diu que la seva lectura en família ens pot ajudar a entendre com la tasca evangelitzadora de l'Església il·lumina la riquesa de la vida conjugal i familiar.

Preguntes per a reflexionar

- 1.- La lectura de la Paraula de Déu, és una activitat normal en la nostra vida? Quin temps li dediquem?
- 2.- Quines són les descobertes o missatges més importants que hem trobat en la seva lectura?
- 3.- Participem en algun tipus de lectura comunitària: en família, en grups de reflexió, en la preparació parroquial de la celebració de l'eucaristia?
- 4.- Procurem arribar amb temps a la celebració eucarística per a poder escoltar íntegrament la proclamació de la Paraula de Déu?

Bibliografia

- **Edicions de la Bíblia Catalana Interconfessional.** (Editorial Claret, Associació Bíblica de Catalunya i Societats Bíbliques Unides).
- **La Bíblia per a la mainada.** Daniel Palau i Ignasi Blanch. Ed. Claret, 2009. 264 pàg.
- **La Bíblia, un poble a l'escolta de Déu.** Joan Baró, Ignasi Ricart i Maria Rius. Ed. Claret, 2009. 352 pàg.

Barcelona, Març de 2010.